

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII
POLSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK CXVIII

NR 2

WARSZAWA 2011

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII
POLSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ZAŁOŻONY PRZEZ XAWEREGO LISKEGO
W 1887 ROKU

ROCZNIK CXVIII
2011

2

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*
WARSZAWA 2011

Publikacja dofinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

KOMITET REDAKCYJNY

Marian Biskup, Richard Butterwick, Stanisław Bylina,
Dorota Dukwicz (sekretarz), Jerzy Dygdała, Marian Dygo,
Jerzy Eisler (zastępca redaktora), Magdalena Hulas,
Maciej Janowski (zastępca redaktora), Tomasz Jurek, Tomasz Kizwalter,
Wojciech Kriegseisen, Roman Michałowski (redaktor), Krzysztof Mikulski,
Michael G. Müller, Borys W. Nosow, Andrzej Nowak,
Edward Opaliński (zastępca redaktora), Henryk Samsonowicz, Jerzy Strzelczyk,
Włodzimierz Suleja, Jacek Wijaczka, Romuald Wojna

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. +48 22 831 02 61
e-mail: kh@ihpan.edu.pl
http://www.semper.pl/kwartalnik_historyczny

Adiustacja: Bogusława Pilch

© Copyright by
Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk and Wydawnictwo Naukowe *Semper*
Warszawa 2011

© All right reserved. No part of this book may be reproduced, stored
in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without
the prior permission of the publishers, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk
and Wydawnictwo Naukowe *Semper*

© Wszelkie prawa zastrzeżone. Przedruk lub odtwarzanie fragmentów
tej publikacji w mediach każdego rodzaju wymaga pisemnego zezwolenia
Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk
oraz Wydawnictwa Naukowego *Semper*

PL ISSN 0023-5903
Nr indeksu 363103

Wydawnictwo Naukowe *Semper*

Redakcja i Studio Graficzne
ul. Mariensztat 8
00-302 Warszawa
tel./fax: 22 538 92 03
e-mail: redakcja@semper.pl

Dział handlowy i księgarnia:
ul. Bednarska 20 A
00-321 Warszawa
tel./fax: 22 828 49 73
e-mail: handlowy@semper.pl

<http://semper.pl>
<http://semper.istore.pl>

SPIS TREŚCI

Przemysław Ty s z k a, Przemoc seksualna we wczesnośredniowiecznej Europie Zachodniej	207
Tomasz Sk r z y ń s k i, Polityka polskich komunistów wobec socjalistów w latach 1947–1948, przypadek Małopolski	231

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Przemysław Wi s z e w s k i, Jedna metoda ponad wszystkie? W odpowiedzi na uwagi Pawła Żmudzkiego	249
---	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Dyskusja nad książką Pawła Żmudzkiego, <i>Władca i wojownicy. Narracje o wodzach, drużynie i wojnach w najdawniejszej historiografii Polski i Rusi</i> Przemysław Ur b a ń c z y k, Czytanie Galla	265
Edward Sk i b i ń s k i, O metodach badania narracji w kronikach średniowiecznych	281
Jacek B a n a s z k i e w i c z, Średniowiecze zrytualizowane i jego podziały. Na marginesie pracy Claudii Garnier, <i>Die Kultur der Bitte. Herrschaft und Kommunikation im mittelalterlichen Reich</i>	293
Mariusz M a z u r, Jak nie pisać... nie tylko o Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym. L. S. Szuba, <i>Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym i jej delegatura bydgoska (1945–1954)</i>	303
Patryk P l e s k o t, Dyskretna siła cenzury. Refleksje wokół książki Zbigniewa Romka <i>Cenzura a nauka historyczna w Polsce 1944–1970</i>	315

*

M. de J o n g, <i>The Penitential State. Authority and Atonement in the Age of Louis the Pious, 814–840</i> — Aneta P i e n i ą d z	323
N. M i k a, <i>Mieszko książę raciborski i pan Krakowa — dzielnicowy władca Polski (ok. 1142–1211)</i> — Józef D o b o s z	328
M. H ł e b i o n e k, <i>Bolesław Pobożny i Wielkopolska jego czasów</i> — Krzysztof T e k l i k	333
J. B r z e z i ń s k a - L a s z c z k o w a, <i>Karol Ferdynand, królewicz polski i biskup wrocławski</i> — Marcin B r o n i a r c z y k	338
<i>Polonika ze zbiorów Zamku Skokloster. Katalog, oprac. M. Eder, E. Westin Berg, red. nauk. D. Chemperek — Artur Z n a j o m s k i</i>	343
M. W y s z o m i r s k a, <i>Między obroną wolności a naprawą państwa. Rzeczpospolita jako przedmiot polemik politycznych w dobie panowania Augusta III (1734–1763)</i> — Wojciech K r i e g s e i s e n	349
M. A. K o w a l s k i, <i>Dyskurs kolonialny w Drugiej Rzeczypospolitej</i> — Maciej G ó r n y	353

P. Adamski, <i>Plk dypl. Walery Sławek. Biografia polityczna (1928-1939)</i> — Marek Sioma	357
T.P. Rutkowski, <i>Polskie Towarzystwo Historyczne w latach 1945-1958. Zarys dziejów</i> — Piotr Biliński	361
<i>Z więzienia na stolicę arcybiskupią. Arcybiskup Antoni Baraniak 1904-1977,</i> red. Z. Zieliński — Bartłomiej Noszczak	366

IN MEMORIAM

Gerard Labuda (28 XII 1916-1 X 2010) — Tomasz Jasiński	373
Tadeusz Wyrwa (15 III 1926-20 XI 2010) — Andrzej M. Brzeziński	383

CONTENTS

Przemysław Tysza, <i>Sexual Violence in Early Mediaeval Western Europe</i>	207
Tomasz Skrzyński, <i>The Policy of the Polish Communists vis a vis the Socialists in 1947-1948; the Little Poland Example</i>	231
REVIEWS — POLEMICS — PROPOSITIONS	249
CRITICAL ARTICLES — REVIEWS	265
IN MEMORIAM	373

WYKAZ SKRÓTÓW

AAN	– Archiwum Akt Nowych w Warszawie
AGAD	– Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
AGZ	– <i>Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie</i>
AP	– Archiwum Państwowe
AIPN	– Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej
APH	– „Acta Poloniae Historica”
ASWK	– <i>Akta sejmikowe województwa krakowskiego</i>
ASWP	– <i>Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego</i>
BC	– Biblioteka Muzeum Narodowego im. Czartoryskich w Krakowie
BJ	– Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
BK	– Biblioteka Polskiej Akademii Nauk w Kórniku
BN	– Biblioteka Narodowa w Warszawie
BO	– Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu
BPAU–PANKr	– Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
BR	– Biblioteka Publiczna im. Edwarda Raczyńskiego w Poznaniu
CAW	– Centralne Archiwum Wojskowe
CDS	– <i>Codex diplomaticus nec non epistolaris Silesiae</i> , Wrocław 1956–1964
CPH	– „Czasopismo Prawno–Historyczne”
DN	– „Dzieje Najnowsze”
KDKK	– <i>Kodeks dyplomatyczny Katedry Krakowskiej</i> , Kraków 1874–1883
KDM	– <i>Kodeks dyplomatyczny Małopolski</i> , Kraków 1876–1905
KDMaz	– <i>Codex diplomaticus et commemorationum Masoviae generalis</i> , Warszawa 1919
KDP	– <i>Kodeks dyplomatyczny Polski</i> , Warszawa 1847–1887
KDW	– <i>Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski</i> , Poznań 1877 nn.
KH	– „Kwartalnik Historyczny”
KHKM	– „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
MGH	– <i>Monumenta Germaniae Historica</i>
MGH SrG	– <i>Monumenta Germaniae Historica, Scriptores rerum Germanicarum</i>
MGH SS	– <i>Monumenta Germaniae Historica, Scriptores</i>
MK	– Metryka Koronna
MPH	– <i>Monumenta Poloniae Historica</i>
mps	– maszynopis
n.	– i następna
nn.	– i następne
OiRP	– „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”
op. cit.	– opus citatum
PH	– „Przegląd Historyczny”
PL	– <i>Patrologiae cursus completus. Series Latina</i> , Paris 1844–1865
por.	– porównaj
przyp.	– przypis
PSB	– <i>Polski Słownik Biograficzny</i>
RDSG	– „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych”
red.	– redaktor, redakcja
RH	– „Roczniki Historyczne”
RHum	– „Roczniki Humanistyczne”

rkp.	– rękopis
RWHF PAU	– „Rozprawy i Sprawozdania z Posiedzeń Wydziału Historyczno-Filozoficznego Akademii Umiejętności”, Kraków 1874–1891
	– „Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”, Kraków 1891–1918
	– „Rozprawy Polskiej Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”, Kraków 1921
	– „Rozprawy – Polska Akademia Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”, Kraków 1921–1928/1929
	– „Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego – Polska Akademia Umiejętności”, Kraków 1928/1929–1952
	– <i>Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego – Polska Akademia Umiejętności</i> , Kraków 1992–
SDRE	– „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej”
SGKP	– <i>Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich</i>
SH	– „Studia Historyczne”
SIRIO	– <i>Sbornik Imperatorskogo Russkogo Istoričeskogo Obščestva</i>
Sobótka	– „Śląski Kwartalnik Historyczny «Sobótka»”
SPPP	– <i>Starodawne Prawa Polskiego Pomniki</i>
SRP	– <i>Scriptores Rerum Polonicarum</i>
SSS	– <i>Słownik Starożytności Słowiańskich</i>
St. Źr.	– „Studia Źródłoznawcze”
sygn.	– sygnatura
Urzednicy	– <i>Urzednicy Dawnej Rzeczypospolitej XII-XVIII Wieku. Spisy</i> , red. A. Gąsiorowski
Urzednicy, Litwa	– <i>Urzednicy Wielkiego Księstwa Litewskiego. Spisy</i> , red. A. Rachuba
VC	– <i>Volumina Constitutionum</i> , t. 1–, Warszawa 1996– (należy cytować odpowiednio, według wzoru: VC 1/1)
VL	– <i>Volumina Legum</i> , t. 1–10, Warszawa 1732–1793 (cytować np.: VL 7, s. 234)
wyd.	– wydanie, wydał
z.	– zeszyt
ZH	– „Zapiski Historyczne”
zob.	– zobacz

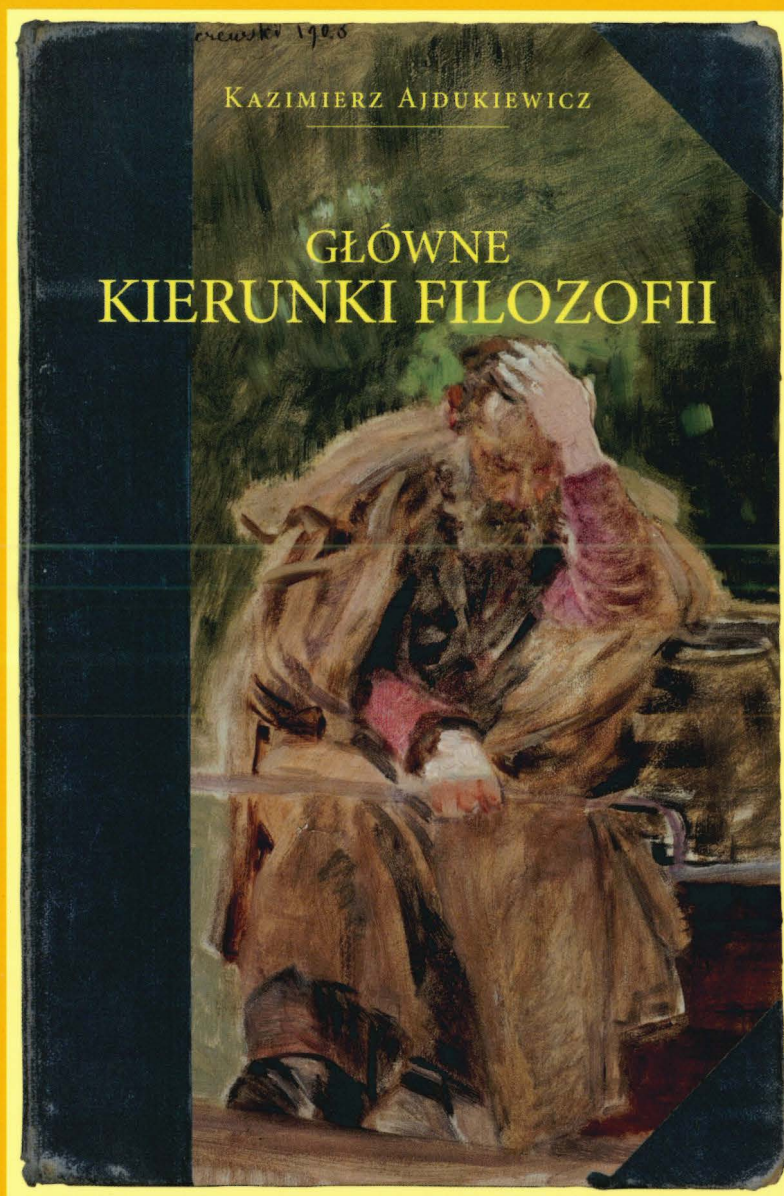
TRANSLITERACJA SŁOWIAŃSKICH ALFABETÓW CYRYLICKICH

Nr	Litera alfabetu cyrylicyckiego	Transliteracja	Język*	Nr	Litera alfabetu cyrylicyckiego	Transliteracja	Język
1	А а	A a	b bu m r s u	27	Р р	R r	b bu m r s u
2	Б б	B b	b bu m r s u	28	С с	S s	b bu m r s u
3	В в	V v	b bu m r s u	29	Т т	T t	b bu m r s u
4	Г г	G g	b bu m r s u	30	Ћ ћ	Ć ć	s
5	Д д	Đ đ	b bu m r s u	31	Ќ к	Ā ā	m
6	Ђ ј	Đ đ	s	32	У у	U u	b bu m r s u
7	Ѓ г	Ā ā	m	33	Ў ў	Ŭ ŭ	b
8	Е е	E e	b bu m r s u	34	Ф ф	F f	b bu m r s u
9	Ё ё	Ë ë	b r	35	Х х	H h	b bu m r s u
10	Є є	Ë ê	u	36	Ц ц	C c	b bu m r s u
11	Ж ж	Ž ž	b bu m r s u	37	Ч ч	Č č	b bu m r s u
12	З з	Z z	b bu m r s u	38	Џ џ	Ď ě	m s
13	С с	Ž ž	m	39	Ш ш	Š š	b bu m r s u
14	И и	I i	b** bu m r s u	40	Щ щ	Ŝ ŝ	bu r u
15	І і	Ì ì	b r** u	41	Ъ ъ	˘ ˘	b** bu r
16	Ї ї	Ï ï	u	42	Ы ы	Y y	b r u**
17	Ј ј	Ĵ ĵ	m s	43	Ь ь	˘ ˘	b bu r u
18	Й й	J j	b bu r u	44	Э э	È è	b r
19	К к	K k	b bu m r s u	45	Ю ю	Û û	b bu r u
20	Л л	L l	b bu m r s u	46	Я я	Â â	b bu r u
21	Љ љ	Ľ ľ	m s	47	’ ’	’ ’	b bu m r s u
22	М м	M m	b bu m r s u	48	Ў ў	Ĝ ĝ	b** u**
23	Н н	N n	b bu m r s u	49	Ѓ г	Ě ě	b** r** u**
24	Њ њ	Ń ń	m s	50	Ѕ ѕ	Ǻ ǻ	bu**
25	О о	O o	b bu m r s u	51	Ө ө	Ĥ ĥ	r**
26	П п	P p	b bu m r s u	52	Ѹ ѹ	ÿ ỳ	r**

* Oznaczenia języków: b — białoruski, bu — bułgarski, m — macedoński, r — rosyjski, s — serbsko-chorwacki, u — ukraiński.
 ** Występuje w dawnej pisowni.

Wydawnictwo Naukowe Semper®

przedstawia:

Zapraszamy do naszego sklepu internetowego:

sklep.semper.pl

ISSN 0023-5903

06 >

9 770023 590109

www.semper.pl

